

REFERENCES

- Chukhno, I. S. "Teoretychni zasady bukhgalterskoi zvitnosti" [The theoretical basis of accounting]. *Ekonomika APK*, no. 5 (2013): 124-130.
- Holov, S. F. "Vdoskonalennia bukhgalterskoho obliku i finansovoї zvitnosti v Ukraini v konteksti ievrointehratsii" [Improving accounting and financial reporting in Ukraine in the context of European integration]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, no. 1 (2014): 3-17.
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://www.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
- [Legal Act of Ukraine] (2000). <http://www.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
- [Legal Act of Ukraine] (2006). http://www.rada.gov.ua/laws/show/929_054

- [Legal Act of Ukraine] (1999). http://www.rada.gov.ua/laws/show/929_060
- [Legal Act of Ukraine] (2001). http://www.rada.gov.ua/laws/show/929_002
- "Mizhnarodnyi standart finansovoї zvitnosti (IFRS) 17 «Orenda»" [International Financial Reporting Standard (IFRS) 17 "Rent"]. http://www.rada.gov.ua/laws/show/929_018
- Palii, V. F. *Mizhnarodni standarty obliku ta finansovoї zvitnosti* [International standards of accounting and financial reporting]. Kyiv: Infra-M, 2007.
- Tkachenko, N. M. *Bukhhalterskyi (finansovyi) oblik, opodatkovannia ta zvitnist* [Accounting (financial) accounting, tax and reporting]. Kyiv: Altera, 2013.

УДК 657.424

ЗВІТНІСТЬ З КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

© 2015 ТКАЧ І. В.

УДК 657.424

Ткач І. В. Звітність з капітальних вкладень енергопостачальних компаній

Метою написання статті є обґрунтування методичних засад облікового забезпечення звітності з капітальних вкладень енергопостачальних компаній. У процесі дослідження запропоновано внести зміни до назви рядка 1005 Балансу (Звіту про фінансовий стан) ф. № 1 та до назви Розділу III «Капітальні вкладення» Приміток до річної фінансової звітності ф. № 5, що забезпечить відображення у фінансовій звітності інформації щодо капітальних вкладень, виходячи з їх економічної сутності. Описано алгоритм заповнення фінансової звітності щодо капітальних вкладень, зокрема Розділу III «Капітальні вкладення» Приміток до річної фінансової звітності. Статистична звітність щодо капітальних вкладень на сьогодні містить «хибні маяки», які дещо викривлюють дані статистичних спостережень з капітальних вкладень. У статті обґрунтовано новий підхід до збору статистичних даних щодо джерел фінансування капітальних вкладень. Досліджено галузеву звітність щодо капітальних вкладень енергопостачальних компаній, зокрема Звіт про виконання інвестиційної програми. Запропоновано побудову синтетичного та аналітичного обліку капітальних вкладень енергопостачальних компаній у межах інвестиційної програми, яка забезпечить потреби менеджменту енергопостачальних компаній в обліково-аналітичній інформації для складання Звіту про виконання інвестиційної програми.

Ключові слова: фінансова звітність, статистична звітність, капітальні вкладення, енергопостачальні компанії, облікове забезпечення.

Табл.: 4. **Бібл.:** 8.

Ткач Іван Валентинович – старший викладач кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК, Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: ivantkach@ukr.net

УДК 657.424

Ткач И. В. Отчетность по капитальным вложениям энергоснабжающих компаний

Целью написания статьи является обоснование методических основ учетного обеспечения отчетности по капитальным вложениям энергоснабжающих компаний. В процессе исследования предложено внести изменения в названия строки 1005 Баланса (Отчета о финансовом состоянии) ф. № 1 и в название Раздела III «Капитальные вложения» Примечаний к годовой финансовой отчетности ф. № 5, что обеспечит отражение в финансовой отчетности информации о капитальных вложениях, исходя из их экономической сущности. Описан алгоритм заполнения финансовой отчетности по капитальным вложениям, в том числе Раздела III «Капитальные вложения» Примечания к годовой финансовой отчетности. Статистическая отчетность по капитальным вложениям на сегодня содержит «ложные маяки», которые несколько искажают данные статистических наблюдений по капитальным вложениям. В статье обоснован новый подход к сбору статистических данных об источниках финансирования капитальных вложений. Исследована отраслевая отчетность по капитальным вложениям энергоснабжающих компаний, в частности Отчет о выполнении инвестиционной программы. Предложено построение синтетического и аналитического учета капитальных вложений энергоснабжающих компаний в рамках инвестиционной программы, которое обеспечит потребности менеджмента энергоснабжающих компаний в учетно-аналитической информации для составления Отчета о выполнении инвестиционной программы.

Ключевые слова: финансовая отчетность, статистическая отчетность, капитальные вложения, энергоснабжающие компании, учетное обеспечение.

Табл.: 4. **Библ.:** 8.

Ткач Иван Валентинович – старший преподаватель кафедры учета, анализа и аудита в АПК, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03068, Украина)

E-mail: ivantkach@ukr.net

UDC 657.424

Tkach I. V. Reporting on the Capital Investments of Energy Supplying Companies

The article is aimed at substantiation of methodical bases of accounting provision for the capital investments of energy supplying companies. During the study has been suggested to amend the description of line 1005 of the Balance (Statement of financial position) f. No.1 and in the title of Section III «Capital investments» from the Notes to the annual financial statements f. No.5, which will reflect in the financial reporting information on capital investment, based on the economic nature of the entity. An algorithm for completing financial statements as to capital investments, including the Section III «Capital investments» from the Notes to the annual financial statements, has been described. Statistical reporting for capital investments presently contains the «misguiding sea-lights», which distort the data of statistical observations related to capital investments. In the article a new approach to the collection of statistical data on sources for financing the capital investments has been substantiated. Also sectoral reporting on the capital investments of energy supplying companies, in particular the Report on implementation of investment program, has been studied. Establishing the synthetic and analytical accounting of the capital investment of energy supplying companies in terms of investment program, which will provide for the managerial needs of energy supplying companies in accounting and analytical information to complete the Report on implementation of investment program, has been proposed.

Key words: financial reporting, statistical reporting, capital expenditure, energy supplying companies, accounting provision.

Tabl.: 4. **Bibl.:** 8.

Tkach Ivan V. – Senior Lecturer, Department of Accounting, Analysis and Auditing in Agribusiness, Kyiv National Economic University named after. V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: ivantkach@ukr.net

Звітність підприємства є основним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень. Інформація, яка наводиться у звітності, повинна бути повною, правдивою, оперативною, зрозумілою та неупередженою. Для забезпечення якісних характеристик звітності на підприємстві необхідно організувати систему обліково-аналітичного забезпечення, яка дозволить ефективно та своєчасно складати звітні форми.

Дослідженню питання обліку та звітності капітальних вкладень присвячено праці вітчизняних учених, таких як: М. І. Бондар [1], З. В. Задорожній [2], Я. О. Ізмайлов [3], Я. Д. Крупка [4], О. Л. Міклуха [5] і зарубіжних науковців, серед яких Г. Александер, Дж. Бейлі, М. Ф. Ван Бреда, Глен А. Велш, Д. Колдуелл, Я. В. Соколов та ін. Водночас питання облікового забезпечення складання звітності щодо капітальних вкладень енергопостачальних компаній є малодослідженим і потребує подальшого методичного обґрунтування.

Метою написання статті є обґрунтування методичних засад облікового забезпечення звітності з капітальних вкладень енергопостачальних компаній.

Інформація щодо здійснених капітальних вкладень енергопостачальних компаній наводиться у фінансовій, статистичній, управлінській звітності, а також у Звіті про виконання інвестиційної програми.

За охопленням респондентів можна виділити загальнодержавний, галузевий та корпоративний рівні звітності щодо капітальних вкладень. До загальнодержавного рівня належить звітність, яка складається всіма суб'єктами господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та галузі економіки і в обов'язковому порядку подається до державних органів чи оприлюднюється іншим чином. До загальнодержавного рівня належить фінансова та статистична звітність щодо капітальних вкладень.

До галузевого рівня звітності належить звітність, яка подається респондентами до певних міністерств та відомств за їх належністю до певної галузі економіки (АПК, промисловість, енергетика, тощо). Прикладом такої звітності є Звіт щодо виконання інвестиційної програми, який подають енергопостачальні компанії до Національної комісії з регулювання енергетики (далі НКРЕ).

До корпоративного рівня належить управлінська звітність, дані якої, як правило, використовуються управлінським персоналом підприємства чи його власниками.

Слід зазначити, що чим ширше коло респондентів охоплює певна форма звітності, тим менш деталізовано наводиться інформація в ній. У Балансі (Звіті про фінансовий стан) ф. №1 (далі – Баланс), який складають та подають до органів державної статистики всі юридичні особи, інформація про капітальні вкладення наведена лише одним рядком, тоді як в управлінській звітності наводиться повна інформація щодо здійснених капітальних вкладень, їх структура та динаміка, при цьому така інформація є конфіденційною і використовується обмеженим колом осіб.

У фінансовій звітності інформація щодо здійснених капітальних вкладень наводиться в Балансі та у Примітках до річної фінансової звітності (Розділ III Капітальні інвестиції). У Балансі наводиться вартість неза-

вершених на кінець звітного періоду капітальних вкладень в рядку 1005 «Незавершені капітальні інвестиції», джерелом інформації для заповнення якого є дебетове сальдо по рахунку 15 «Капітальні вкладення» на кінець звітного періоду.

На нашу думку, інвестиції доцільно розглядати як з точки зору інвестора, так і з точки зору підприємства, в яке такі інвестиції залучаються. «З точки зору інвестора, інвестиції – це вкладення грошових, майнових та інтелектуальних цінностей у підприємницьку діяльність іншого суб'єкта господарювання в обмін на корпоративні права з метою отримання частини або всього прибутку такого суб'єкта господарювання. Відповідно для підприємства, в яке інвестиції залучаються, інвестиції – це створення або поповнення власного капіталу шляхом залучення активів в обмін на корпоративні права» [6]. Інвестиції є одним із джерел фінансування придбання (будівництва, виготовлення) необоротних матеріальних і нематеріальних активів, тобто є одним із джерел фінансування капітальних вкладень, тому автором запропоновано рядок 1005 «Незавершені капітальні інвестиції» Балансу назвати «Незавершені капітальні вкладення».

Інформація щодо здійснених за рік капітальних вкладень наводиться у Примітках до річної фінансової звітності в рядках 280 – 340 графі 3 Розділу III «Капітальні інвестиції». У графі 4 Розділу III «Капітальні інвестиції» Приміток до річної фінансової звітності розкривається інформація щодо залишків капітальних вкладень на кінець року в розрізі видів об'єктів капітальних вкладень. В окремих рядках розкривається інформація щодо капітальних вкладень в інвестиційну нерухомість (рядок 341) і фінансових витрат, включених до капітальних вкладень (рядок 342), здійснених за рік.

Розділ III Приміток до річної фінансової звітності пропонується перейменувати на «Капітальні вкладення», при цьому рядок 341 доцільно перейменувати на «капітальні вкладення в інвестиційну нерухомість», а рядок 342 – «фінансові витрати, включені до капітальних вкладень». Запропоновані зміни забезпечать відображення у фінансовій звітності інформації щодо капітальних вкладень, виходячи з їх економічної сутності.

Для зручності опису алгоритму складання Розділу III Приміток до річної фінансової звітності показники Звіту пронумеровано в *табл. 1*.

Розроблений алгоритм складання Розділу III «Капітальні вкладення» Приміток до річної фінансової звітності наведено в *табл. 2*.

У статистичній звітності інформація щодо здійснених капітальних вкладень наводиться в кількох формах статистичної звітності. Подекуди така інформація дублюється, що ускладнює складання статистичної звітності. Перелік форм статистичної звітності, в яких наводиться інформація щодо здійснених капітальних вкладень, наведено в *табл. 3*.

Незважаючи на значну кількість форм статистичної звітності щодо капітальних вкладень та подекуди дублювання інформації в ній, ключовим є питання не їх кількості, а якості. На підставі статистичної інформації державними діями приймаються управлінські рішен-

Фрагмент Приміток до річної фінансової звітності Розділ III «Капітальні вкладення»

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280	1	2
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	3	4
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	5	6
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	7	8
Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів	320	9	10
Інші	330	11	12
Разом	340	13	14

З рядка 340 графа 3

капітальні вкладення в інвестиційну нерухомість (341) 15

фінансові витрати, включені до капітальних вкладень (342) 16

Таблиця 2

Алгоритм складання Розділу III «Капітальні вкладення» Приміток до річної фінансової звітності

№ з/п	№ показника (Табл. 1)	Назва показника	Джерело інформації
1	2	3	4
1	1	Капітальне будівництво за рік	Дебетовий оборот по рахунку 151 «Капітальне будівництво» за звітний період (рік)
2	2	Капітальне будівництво на кінець року	Дебетове сальдо на рахунку 151 «Капітальне будівництво» на кінець звітного періоду (року)
3	3	Придбання (виготовлення) основних засобів за рік	Дебетовий оборот по рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» за звітний період (рік)
4	4	Придбання (виготовлення) основних засобів на кінець року	Дебетове сальдо на рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» на кінець звітного періоду (року)
5	5	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів за рік	Дебетовий оборот по рахунку 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів» за звітний період (рік)
6	6	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів на кінець року	Дебетове сальдо по рахунку 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів» на кінець звітного періоду (року)
7	7	Придбання (створення) нематеріальних активів за рік	Дебетовий оборот по рахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» за звітний період (рік)
8	8	Придбання (створення) нематеріальних активів на кінець року	Дебетове сальдо на рахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» на кінець звітного періоду (року)
9	9	Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів за рік	Дебетовий оборот по рахунку 155 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів» за звітний період (рік)
10	10	Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів на кінець року	Дебетове сальдо на рахунку 155 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів» на кінець звітного періоду (року)
11	11	Інші за рік	Дебетовий оборот по рахунках 156 «Поліпшення основних засобів та інших необоротних активів»; 157 «Поліпшення орендованих необоротних активів»; 158 «Будівництво (придбання) інвестиційної нерухомості» за звітний період (рік)
12	12	Інші на кінець року	Дебетове сальдо на рахунках 156 «Поліпшення основних засобів та інших необоротних активів»; 157 «Поліпшення орендованих необоротних активів»; 158 «Будівництво (придбання) інвестиційної нерухомості» на кінець звітного періоду (року)

1	2	3	4
13	13	Разом за рік	Дебетовий оборот по рахунку 15 «Капітальні інвестиції» за звітний період (рік) або сума показників 1; 3; 5; 7; 9; 11
14	14	Разом на кінець року	Дебетове сальдо на рахунку 15 «Капітальні інвестиції» на кінець звітної періоду (року) або сума показників 2; 4; 6; 7; 10; 12
15	15	Капітальні вкладення в інвестиційну нерухомість за рік	Дебетовий оборот по рахунку 158 «Будівництво (придбання) інвестиційної нерухомості» за звітний період (рік)
16	16	Фінансові витрати, включені до капітальних вкладень за рік	Оборот по дебету рахунку 15 «Капітальні інвестиції» в кореспонденції із кредитом рахунку 95 «Фінансові витрати» за звітний період (рік)

Таблиця 3

Статистична звітність із капітальних вкладень

№ з/п	Назва та форма звіту	Розкриття інформації
1	Капітальні інвестиції № 2 – інвестиції (квартальна)	<p>Розділ 1. Капітальні інвестиції Містить інформацію щодо фактично освоєних (використаних) у звітному періоді обсягів капітальних інвестицій у матеріальні та нематеріальні активи за рахунок передбачених чинним законодавством джерел фінансування, без урахування суми податку на додану вартість, та витрати на будівництво житла для подальшого продажу (передачі), які за обліком витрат не належать до капітальних інвестицій респондента.</p> <p>Розділ 2 Капітальні інвестиції за джерелами фінансування Містить інформацію щодо освоєних обсягів капітальних інвестицій без урахування суми податку на додану вартість за джерелами фінансування та з них на капітальний ремонт і в нові житлові будівлі</p>
2	Капітальні інвестиції вибуття і амортизація активів № 2 – інвестиції (річна)	<p>Розділ 1 і Розділ 2 – аналогічна інформація як і у квартальній формі.</p> <p>Розділ 4. Витрати на будівельні та монтажні роботи за окремими видами будівель і споруд Містить інформацію щодо витрат на будівництво житлових будівель, нежитлових будівель, інженерних споруд і витрат на будівництво житла з метою подальшого продажу (передачі) (розділ 1 рядки 111 – 114 гр. 1), що виділяються із загального обсягу капітальних інвестицій на будівельно-монтажні роботи за окремими видами будівель та споруд відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000, затвердженого наказом Держстандарту України від 17.08.2000 № 507</p>
3	Звіт підприємства про реалізацію інвестиційного проекту в спеціальній (вільній) економічній зоні або на території пріоритетного розвитку № 1-ІП (квартальна)	<p>Розділ III. Освоєння інвестицій та введення в дію потужностей будівель, споруд Рядок 041 (051) відображає дані щодо обсягів інвестицій, які спрямовані та освоєні на будівництво, здійснене як господарським, так і підрядним способом, на устаткування, що підлягає монтажу в процесі будівництва, а також на придбання або виготовлення власними силами матеріальних активів, які обліковуються за класифікаційними групами згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».</p> <p>Рядок 042 (052) відображає обсяги інвестицій, спрямованих на придбання або створення власними силами нематеріальних активів</p>
4	Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос) № 11-ОЗ (річна)	<p>Розділ I. Наявність та рух основних засобів У графі 3 відображається надходження основних засобів за звітний період: придбаних, створених, безоплатно отриманих та на умовах фінансового лізингу; оборотних активів, переведених до основних засобів, а також витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єктів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо). У графі 4, з даних графі 3, виділяється вартість введених у дію у звітному році нових основних засобів</p>
5	Структурне обстеження підприємства № 1 – підприємництва (річна)	<p>Розділ 3. Розподіл основних показників за видами економічної діяльності Графа 5 містить дані про вартість продукції (робіт, послуг) власного виробництва з метою інвестування свого підприємства (рахунок 15, субрахунки 151, 152, 153, 154, 155 або якщо підприємство використовує спрощений План рахунків – рахунок 15).</p> <p>Графа 6 показника «Капітальні інвестиції у матеріальні активи» включає фактично освоєні (використані) у звітному періоді обсяги капітальних інвестицій у матеріальні активи без урахування суми податку на додану вартість, до яких належать інвестиції у нові та існуючі матеріальні активи, які були придбані або створені для власного використання зі строком служби більше одного року, включаючи витрати на капітальний ремонт, поліпшення, вдосконалення, реконструкцію, модернізацію (рахунок 15, субрахунки 151, 152, 153, 155 (без ПДВ) або якщо підприємство використовує спрощений План рахунків – рахунок 15 (без ПДВ))</p>

ня загальнодержавного значення. Некоректне трактування сутності чи викривлення статистичної інформації може негативно впливати на соціально-економічний розвиток суспільства. Статистичні дані є своєрідними «маяками», які використовуються при формуванні державної стратегії та при здійсненні наукових досліджень.

Одним із «хибних маяків» у системі статистичної звітності є інформація щодо здійснення капітальних інвестицій та інвестицій в цілому. Так, у Звіті про капітальні інвестиції (ф. № 2 – інвестиції (квартальна) та ф. № 2 – інвестиції (річна)) у розділі 2 наводиться інформація щодо освоєних обсягів капітальних інвестицій за такими джерелами фінансування: кошти державного бюджету; кошти місцевих бюджетів (міста, району, області тощо); власні кошти підприємств і організацій; у т. ч. за рахунок амортизаційних відрахувань; кредити банків та інші позики; у т. ч. кредити іноземних банків; кошти вітчизняних інвестиційних компаній, фондів тощо; кошти іноземних інвесторів; кошти населення на будівництво житла; інші джерела фінансування.

На нашу думку, збір інформації щодо джерел здійснення капітальних вкладень у таких розрізах має низку суттєвих недоліків. Найсуттєвішим з них є неправильне трактування категорії «капітальні інвестиції». Операції з будівництва, придбання та виготовлення необоротних матеріальних активів та придбання (створення) нематеріальних активів за своєю сутністю є капітальними вкладеннями, які фінансуються за рахунок різних джерел (у т. ч. і за рахунок інвестицій). Тобто капітальними інвестиціями можна назвати тільки капітальні вкладення, профінансовані за рахунок інвестицій. Тому пропонуємо Звіт про капітальні інвестиції ф. № 2 – інвестиції перейменувати на Звіт про капітальні вкладення ф. № 2 – капітальні вкладення.

Наступним важливим недоліком є наведення у Звіті про капітальні інвестиції інформації щодо «витрат на будівництво житла для подальшого продажу (передачі), які за обліком витрат не належать до капітальних інвестицій респондента» [7]. Тобто у Звіті про капітальні інвестиції наводиться інформація про операції, які не є капітальними інвестиціями. На нашу думку, таку інформацію доцільно вилучити зі Звіту про капітальні вкладення та наводити у Звіті про виконання будівельних робіт (№ 1-кб (місячна)).

Капітальні вкладення за рахунок власних коштів підприємств і організацій доцільно деталізувати інформацією щодо джерел здійснення капітальних вкладень за рахунок прибутку та за рахунок зміни структури активів. Така деталізація надасть змогу користувачам звітності отримати інформацію щодо відтворювальної структури здійснених капітальних вкладень.

Джерело «кошти вітчизняних інвестиційних компаній, фондів тощо» доцільно назвати «кошти вітчизняних інвесторів» та наводити в ньому інформацію не тільки щодо капітальних вкладень, здійснених за рахунок вітчизняних інвестиційних компаній, а й за рахунок інших вітчизняних юридичних та фізичних осіб, які здійснюють інвестиції. Це дасть змогу в статистичній звітності отримати повну інформацію щодо здійснених капітальних вкладень за рахунок вітчизняних інвесторів.

При цьому капітальні вкладення, здійснені за рахунок залучених інвестицій, доцільно об'єднати в одне джерело та назвати «за рахунок залучених інвестицій (капітальні інвестиції)». Для деталізації інформації здійснені капітальні вкладення за рахунок коштів вітчизняних та іноземних інвесторів необхідно розкривати окремими рядками: «кошти вітчизняних інвесторів» та «кошти іноземних інвесторів». Запропоновану структуру Розділу 2 Звіту про капітальні вкладення ф. № 2 – капітальні вкладення наведено в *табл. 4*.

Розглянемо галузеву звітність з капітальних вкладень енергопостачальних компаній. Згідно з п. 5.1 Порядку формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі та постачання електричної енергії, затвердженого Постановою НКРЕ № 1627 від 13.12.2012 р. «Звіт щодо виконання інвестиційної програми ліцензіата з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, надається ліцензіатом в електронній формі та на паперових носіях до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, апарату НКРЕ і територіального підрозділу НКРЕ у відповідному регіоні і щокварталу та за підсумками року не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним періодом» [8].

Звіт щодо виконання інвестиційної програми складається із загальної інформації, в якій наводиться найменування ліцензіата, звітний та прогнозований період, за який подається звіт, зведеного звіту щодо виконання інвестиційної програми, семи розділів (цільових програм).

Крім того, у звіті щодо виконання інвестиційної програми наводиться детальна інформація в розрізі об'єктів здійснених капітальних вкладень та перелік закупівель, здійснених ліцензіатом за звітний період.

Для складання Звіту щодо виконання інвестиційної програми в енергопостачальних компаніях система обліку капітальних вкладень повинна містити необхідну аналітичну інформацію. Для цього пропонується ввести до Робочого плану рахунків енергопостачальних компаній субрахунки четвертого порядку для обліку капітальних вкладень, здійснених в межах інвестиційної програми:

1511 «Капітальне будівництво в межах інвестиційної програми»;

1521 «Придбання (виготовлення) основних засобів в межах інвестиційної програми»;

1531 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів в межах інвестиційної програми»;

1541 «Придбання (створення) нематеріальних активів в межах інвестиційної програми»;

1561 «Поліпшення основних засобів та інших необоротних активів в межах інвестиційної програми».

Запропонована побудова обліку капітальних вкладень в енергопостачальних компаніях розроблена з урахуванням специфіки їх діяльності та забезпечить користувачів достовірною та повною інформацією щодо здійснених капітальних вкладень. При цьому до вказаних субрахунків, призначених для обліку капітальних вкладень в межах інвестиційної програми, доцільно відкривати такі аналітичні розрізи:

Фрагмент Звіту про капітальні вкладення ф. № 2 – капітальні вкладення Розділ 2. Капітальні вкладення за джерелами фінансування

Найменування	№ рядка	Освоєно за квартал	
		Усього	З них на поліпшення об'єктів необоротних активів
А	Б	1	2
Капітальні вкладення за джерелами фінансування (210 + 220 + 230 + 240 + 250 + 260)	200		
за рахунок цільового фінансування із державного бюджету	210		
за рахунок цільового фінансування із місцевих бюджетів (міста, району, області тощо)	220		
за рахунок власних коштів підприємств і організацій	230		
за рахунок амортизаційних відрахувань, з рядка 230	231		
за рахунок прибутку, з рядка 230	232		
за рахунок зміни структури активів, з рядка 230	233		
за рахунок кредитів банків та інших позик	240		
кредити іноземних банків, з рядка 240	241		
іпотечне кредитування, з рядка 240	242		
за рахунок залучених інвестицій (капітальні інвестиції)	250		
кошти вітчизняних інвесторів з рядка 250	251		
кошти іноземних інвесторів з рядка 250	252		
за рахунок інших джерел фінансування	260		

Джерело: авторська розробка.

- ✦ підрозділ організації;
- ✦ об'єкт капітальних вкладень;
- ✦ стаття витрат;
- ✦ розділ інвестиційної програми;
- ✦ джерело фінансування.

ВИСНОВКИ

Інформація щодо здійснених капітальних вкладень енергопостачальних компаній наводиться у фінансовій, статистичній, управлінській звітності, а також у Звіті про виконання інвестиційної програми. Фінансова звітність щодо капітальних вкладень потребує уточнення назви рядка 1005 Балансу ф. №1 та Розділу III «Капітальні вкладення» Приміток до річної фінансової звітності ф. № 5, що забезпечить відображення у фінансовій звітності інформації щодо капітальних вкладень, виходячи з їх економічної сутності. Статистична звітність з капітальних вкладень складається з багатьох статистичних форм, інформація в яких подекуди дублюється.

Запропоновані зміни до Розділу 2 статистичної звітності щодо джерел здійснення капітальних вкладень нададуть змогу органам державної статистики розмежовувати інформацію щодо здійснених капітальних вкладень та капітальних інвестицій за їх економічною сутністю, а не формою здійснення, і забезпечать користувачів якісно новою інформацією для здійснення досліджень та прийняття управлінських рішень.

Галузевою особливістю енергопостачальних компаній є необхідність складання Звіту про виконання інвестиційної програми. Для забезпечення потреби

менеджменту енергопостачальних компаній в обліково-аналітичній інформації для складання Звіту про виконання інвестиційної програми запропоновано облік капітальних вкладень у межах інвестиційної програми вести на окремих синтетичних рахунках четвертого порядку в розрізі розділів інвестиційної програми. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бондар М. І.** Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю : монографія / М. І. Бондар. – К. : КНЕУ, 2008. – 256 с.
2. **Задорожний З. В.** Деякі особливості обліку та фінансової звітності будівельних організацій / З. В. Задорожний // Баланс. – 2003. – № 17. – С. 34 – 39.
3. **Ізмайлов Я. О.** Звітність промислових підприємств про капітальні інвестиції та її відповідність вимогам ефективного контролю / Я. О. Ізмайлов // Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку України : тези доп. міжнар. наук. конф., 19 – 20 квітня 2006 р. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2006. – С. 95 – 98.
4. **Крупка Я. Д.** Інвестиційна діяльність: визначення обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності підприємств / Я. Д. Крупка // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – Тернопіль, 2008. – Вип. 3. – С. 92 – 98.
5. **Міклуха О. Л.** Оптимізація відображення капітальних інвестицій у статистичній та фінансовій звітності / О. Л. Міклуха // Вісник НУВГП. Економіка : збірник наукових праць. – Рівне, 2009. – Випуск № 2 (46). – С. 121 – 127.
6. **Ткач І. В.** Щодо обліку надходження матеріальних та нематеріальних необоротних активів / І. В. Ткач // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. праць ; відп. ред. А. М. Мороз. – К. : КНЕУ, 2009. – Вип. № 13. – С. 304 – 313.

7. Державна служба статистики України «Роз'яснення щодо заповнення форм державного статистичного спостереження № 2-інвестиції (річна) «Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів» та № 2-інвестиції (квартальна) «Капітальні інвестиції»» від 28.11.2012 р. № 18/1-12/2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/ShowBlank.aspx?f=Res/Blanks/Stat/invest.xml>

8. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (НКРЕ) «Порядок формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі та постачання електричної енергії». Затверджено Постановою НКРЕ № 1627 від 13.12.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nerc.gov.ua/?id=5871>

Науковий керівник – Ковач С. І., кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК, ДВНЗ «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана»

REFERENCES

Bondar, M. I. *Investytsiina diialnist: metodyka ta orhanizatsiia obliku i kontroliu* [Investing activities: methods and organization of accounting and control], Kyiv: KNEU, 2008.

Izmailov, Ya. O. "Zvitnist promyslovykh pidpriemstv pro kapitalni investytsii ta ii vidpovidnist vymoham efektyvnoho kon-

troliu" [Reports on industrial capital investment and its compliance with effective control]. *Suchasni problemy sotsialno-ekonomichnoho rozvytku Ukrainy*. Dnipropetrovsk: Nauka i osvita, 2006.95-98.

Krupka, Ya. D. "Investytsiina diialnist: vyznachennia obliku ta rozkryttia informatsii u finansovii zvitnosti pidpriemstv" [Investing activities: defining accounting and disclosures in the financial statements]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 3 (2008): 92-98.

[Legal Act of Ukraine] (2012). <http://buhgalter911.com/ShowBlank.aspx?f=Res/Blanks/Stat/invest.xml>

[Legal Act of Ukraine] (2012). <http://www.nerc.gov.ua/?id=5871>

Miklukha, O. L. "Optymizatsiia vidobrazhennia kapitalnykh investytsii u statystychnii ta finansovii zvitnosti" [Optimization mapping capital investment in statistical and financial reporting]. *Visnyk NUVHP. Seriya "Ekonomika"*, no. 2 (46) (2009): 121-127.

Tkach, I. B. "Shchodo obliku nadkhodzhennia materialnykh ta nematerialnykh neoborotnykh aktyviv" [As for keeping receipts and intangible fixed assets]. *Finansy, oblik i audyt*, no. 13 (2009): 304-313.

Zadorozhnyi, Z. V. "Deiaki osoblyvosti obliku ta finansovoi zvitnosti budivelnykh orhanizatsii" [Some features of accounting and financial reporting of construction companies]. *Balans*, no. 17 (2003): 34-39.